

STERKER.

€2.500,- bryto verdienen!

MAKE AMAZING POSSIBLE.COM

Zoek mee naar nieuwe collega's die ons team nog sterker maken

Kijk op pagina 7

**Yvonne Offringa,
Allround-operator Poly/Recovery:**

'DE AFWISSELING VAN BUITEN EN BINNEN VIND IK MOOI'

Supercar

VAN NEDERLANDSE BODEM

Hij bestaat: een sportauto van Nederlandse bodem. Robert Cobben, bedenker van de Vencer Sarthe, liet zich naar eigen zeggen inspireren door de mensen die zeiden: dat lukt je nooit. Na drie jaar werken achter de schermen in een Twentse fabriekshal toonde hij de Vencer Sarthe in 2013 aan het grote publiek. Nog in datzelfde jaar werd de Sarthe in Engeland onderscheiden als 'Most Sensational Supercar 2013'. 'We're impressed', aldus het jurycommentaar. In een auto zitten heel wat Teijin-producten, maar vaak zitten die nogal verstopt – denk aan remblokken. Zo ook bij de Vencer Sarthe, maar dat niet alleen. De Sarthe geeft ook zichtbaar een aantal innovatieve toepassingen prijs. De panelen aan zowel de binnen- als de buitenkant zijn van carbon – naast aramide ook een van de producten binnen de Materials Business field van Teijin Ltd. En carbon betekent: minder gewicht, meer wendbaarheid. Zit je net wat sneller op die 338 km per uur topsnelheid.

De meeste mensen zullen wel even moeten sparen voordat de Vencer Sarthe op hun oprit staat. Je moet er namelijk zo'n slordige drie ton voor op tafel leggen. ●

'Mijn motto was altijd: iedereen moet fluitend binnenkomen en fluitend weer naar huis gaan'

Klaas de Vries

'VERANDERING IS PRACHTIG'

Na liefst 48 jaar neemt Toezichthouder lokale projecten Klaas de Vries dit jaar afscheid van de chemische industrie. Hij kreeg in 1970 een baan op het huidige chemiepark van Delfzijl en werkte achtereenvolgens voor diverse 'bazen' in de verschillende fabrieken op het park. Hij raakte nooit uitgeleerd binnen de chemische industrie: 'Verandering is prachtig. Ik ben altijd leergierig gebleven.'

Ik ben boerenzoon, maar ik heb absoluut geen boerenbloed. De techniek, dat heb ik altijd machtig gevonden.' Aan het woord is Klaas de Vries. Hij woont nog altijd in Termunten, vlak bij Delfzijl, in het dorp waar hij 66 jaar geleden werd geboren.

Door zijn interesse in de techniek, lag de technische school in Appingedam voor de hand. En toen hij al op z'n zeventiende aan het werk kon bij de Koninklijke Nederlandse Sodafabriek (KNS) in Delfzijl, hapte hij direct toe. 'Ik kreeg een baan als elektromonteur, waarbij ik één dag in de week naar de dagschool ging. Eerst om tweede monteur te worden, later eerste monteur. Dat was perfect, zo kostte die opleiding me niks.'

De KNS werd even later onderdeel van Akzo, dat op zijn beurt fuseerde tot Akzo Nobel. Klaas de Vries maakte het allemaal mee, al weet hij de precieze jaartallen niet meer. De eerste jaren was hij vooral bezig met het reviseren van elektromotoren. 'Lagers vervangen en dergelijke.' Het gaf hem de tijd om te wennen aan een werkend bestaan, met collega's.

Al na twee jaar moest hij er ruim een jaar tussenuit, vanwege zijn militaire dienstitijd. 'Ik zat een jaar bij de genietroepen in Seedorf.' Gelukkig had hij recht op terugkeer bij Akzo en werd het dienstjaar zelfs meegeteld als een werkjaar.

Goed en wel terug werd Klaas onderhoudsmonteur in de

buitendienst van Akzo. Weliswaar een gevarieerde baan, omdat hij bij de verschillende Akzo-fabrieken klussen kreeg, maar het beviel hem maar matig. 'Het was bijna allemaal preventief onderhoud... niks aan. Ik wilde liever projecten doen, iets opbouwen.'

Prachttijd

In de jaren die volgden, kon hij wat dat betreft zijn hart ophalen. Hij werkte mee aan de opbouw van diverse fabrieken op het chemiepark: een methanolfabriek, een lijmfabriek, een delaminefabriek. 'Een prachttijd', blikt hij terug. Hij moest allerlei dingen voor het eerst uitpuzzelen en zag het chemiepark steeds verder groeien.

In 1984 kwam de eerste aramidefabriek op het terrein: Arami. 'Die fabriek was van Akzo Nobel, maar ze kregen 'm niet goed aan de draai. Het lukte niet om een afzetmarkt te vinden en er waren steeds nieuwe problemen. Ik was daar elektromonteur voor storingen en had meer dan genoeg te doen. Ik vond het een prachtige tijd. Het duurde twee jaar voor het beter ging. Spannende jaren, want we werden in korte tijd twee keer overgenomen. Eerst door een investeringsmaatschappij – dat klonk nou niet echt als iets waar je als werknemer op zit te wachten – en kort daarna door Teijin. Die Japanners, die wisten ►

'Ons werk van nu is niet te vergelijken met toen ik begon in de jaren 70'

wat ze moesten met aramide. Toen we eenmaal eigendom waren van Teijin, hadden we de markt snel te pakken en ging de fabriek zomaar aan de draai.'

Goeie kerels

In 1987 brak een heel andere tijd aan in de loopbaan van Klaas: hij werd leidinggevende. Als Hoofd technicus kreeg hij een man of zes onder zich. 'Ook een mooie tijd. Het waren goeie kerels', herinnert hij zich. 'Mijn motto was altijd: iedereen moet fluitend binnenkomen en fluitend weer naar huis gaan. Ik vond het mooi om mensen te motiveren. De een had een schouderklopje nodig, de ander een schop onder de kont. En die laatste moest je dan 's avonds voor hij naar huis ging wel weer een schouderklopje geven. Ik vond het een mooie uitdaging om ook met de minder makkelijke mensen te leren omgaan. Het hielp weleens om te vragen hoe het thuis was.'

Alleen voor het voeren van functioneringsgesprekken volgde Klaas een opleiding, voor het overige leerde hij zich het leidinggeven zelf aan. Kwestie van levenservaring, werkervaring en plezier in de uitdaging, zegt hij. 'Als 't allemaal een beetje met elkaar harmonieert, krijg je veel meer voor elkaar. Dan is er altijd wel iemand die wil overwerken, als dat nodig is.'

Uit de oude doos: Klaas is de tweede van rechts.

Klaas de Vries is een van de 'groep van 52', collega's die allemaal in 1952 zijn geboren en eens per jaar een hapje met elkaar gaan eten. 'Ik ben een van de laatsten van die groep die met pensioen gaat. Dat jaarlijkse etentje houden we erin.'

Een goeie sfeer zorgt ook voor een geintje op z'n tijd. 'Bij sneeuw en gladheid kunnen wij altijd zout van de zoutfabriek krijgen, ook voor thuis. Een paar jaar geleden vroeg ik m'n jongens eens om een zak zout voor thuis bij mijn auto te leggen. Bij thuiskomst bleek dat ze me een zak sneeuw hadden meegegeven, verzwaard met een stuk metaal. Ik kon er hartelijk om lachen.'

Achter de komma

De laatste dertien jaar is Klaas Toezichthouder lokale projecten. Hij houdt onder meer toezicht bij het plaatsen van nieuwe motoren en werkt aan het verbeteren van de bestaande. 'De verbeteringen die we doorvoeren gaan steeds verder tot achter de komma. Ons werk van nu is niet te vergelijken met toen ik begon. In de jaren zeventig gingen de operators nog naar buiten om handmatig een pomp te starten. Dat gaat tegenwoordig natuurlijk allemaal volautomatisch, met computers.'

De verbeteringen mogen dan steeds gedetailleerder zijn, Klaas geniet er nog steeds van. 'Verandering is prachtig. Ik ben altijd leergierig gebleven en heb nooit genoeg gekregen van modernisering. Als het werk hetzelfde was gebleven, was ik allang weg geweest.'

De leergierigheid neemt nu de laatste maanden wat af, merkt hij. 'Na 48 jaar is het goed.' Hij gaat de collega's veel meer missen dan het werk, dat weet hij wel zeker. Maar gelukkig lonken er nieuwe perspectieven: hij speelt gitaar, basgitaar en ukelele in een bandje, wil thuis een serre bouwen en wandelen en fietsen met zijn vrouw. En niet te vergeten: het tweede kleinkind is op komst. 'Meer dan genoeg om handen. Dat komt wel goed.' ●

EEN DAG AAN HET WERK MET Harrie Ahlers

► 6.00 uur Een nieuwe dag...

'Aan de hand van een checklist controleer ik of het verpakkingsmateriaal klopt en of de inzet van het garen goed verloopt. Op FDQ2 vindt de nabewerking van garen plaats, zoals omspoelen, twijnen, waterblocking en assembleren. De kunst is om de machines zo efficiënt mogelijk in productie te houden. Waterblocking heeft daarbij alleen altijd voorrang, want daar is de meeste vraag naar. Bij de bewerking krijgt het garen een olielaagje om het waterdicht te maken. Dat garen wordt gebruikt ter bescherming van hoogspanningskabels. Lopen die vol water, worden ze zwaarder en gaan ze doorhangen en kunnen ze knappen.'

► 8.30 uur Jong geleerd...

'Tijdens een achturige werkdag, ben ik niet alleen Operator, maar ook ergocoach. Dat gaat inmiddels hand en hand met elkaar. Met nog vijf collega's ben ik daar een jaar geleden voor opgeleid. Ik ben blij dat ik dat heb gedaan! Elke handeling doe ik nu veel bewuster. Dat probeer ik ook op collega's over te brengen. De laatste maanden begeleid ik regelmatig nieuwe, vaak jonge collega's. De ergonomische aspecten neem ik natuurlijk direct daarin mee. Soms observeer ik ze even en geef dan wat uitleg. Of ik doe het even voor, zoals hier bij Eljakim de Zeeuw. Aan een goede werkhouding heb je je hele leven wat. Dan moet je het direct goed aanleren.'

► 10.00 uur Lunchtijd

'Wie vroeg begint, heeft ook al op tijd lunch! Meestal zit ik met een aantal collega's in de kantine of in een hok op de werkvloer. De machines draaien, dus je wilt ook niet te ver weg zijn. Wat me opvalt is dat de pauzes tegenwoordig veel stiller zijn. Vroeger gingen we af en toe kaarten of we deelden samen een krant. Nu is er niemand meer die een krant meeneemt en zit bijna iedereen zwijgzaam op zijn telefoon te kijken. Ik ook, al vind ik dat weleens jammer. Er wordt natuurlijk nog wel wat gekletst. Vaak over voetbal, want daar kun je het altijd over hebben.'

► 13.30 uur Even overleggen

'Als ergocoach ben ik behoorlijk fanatiek. Tijdens een dienst aan de machine, denk ik ook na hoe we het werk ergonomischer kunnen maken. Zoals hier bij de waterblocking-lijn. Alle spoelen die klaar zijn, gaan in plastic zakken en daarna in een doos. Volgens mij kan daar een handeling tussenuit: alle spoelen in een doos met één grote plastic zak. Dat scheelt zo 700 kilo die je per dag vast hebt. Ik heb dat voorgelegd aan procestechnoloog Jos Moorman en waarschijnlijk gaan we het zo doen. De werkgroep fysieke belasting bekijkt daarnaast hoe we machines kunnen aanpassen, bijvoorbeeld met tilhulpen. Al die aandacht voor ergonomie is goed. We moeten het samen doen!'

'Vroeger dacht ik nooit na over fysieke belasting op het werk. Twee spoelen van 9 kilo tegelijk pakken, dat gebeurde gewoon. Nu doe ik dat anders.' Harrie Ahlers (57) werkt als Basis Operator op FDQ2 in Emmen. Sinds een jaar is hij ook ergocoach. Een rol die hij vol overgave vervult. We lopen een dag met hem mee.

HOE GA JIJ OM MET DRUKTE?

De markt vraagt om flinke productie, optimale kwaliteit, liefst gisteren geleverd. Dat geeft op allerlei afdelingen werkdruk. Gerard, Huib en Suzanne vertellen hoe zij omgaan met hoogspanning op het werk. En: blijft er wel tijd over voor verbeterslagen?

'WE STEUNEN ELKAAR IN DE DRUKTE'

Gerard van den Hondel (52) merkt als Sales & Technical Accountmanager dat klanten soms meer en sneller willen dan haalbaar is. Hij houdt het hoofd koel.

'De vraag naar onze producten is de afgelopen jaren ontzettend gestegen. Ik moet klanten regelmatig vertellen dat we niet morgen kunnen leveren wat ze vandaag vragen. Als collega's onderling praten we regelmatig over de drukte, en steunen we elkaar daarin. Ikzelf heb geleerd om me de drukte niet aan te trekken en niet mee naar huis te nemen. Wat we niet hebben, kunnen we niet versturen. Zo eenvoudig is het. We zoeken voortdurend naar mogelijkheden om het werk efficiënter te doen. We werken aan verbeteringen voor de langere termijn, maar we worden regelmatig ingehaald door een actueel probleem, bijvoorbeeld een klant die op een levering wacht. Dat móet je dan wel voorrang geven. Door de tijdsdruk is het best lastig om een PDCA-verbetercyclus helemaal af te maken. Toch proberen we daar wel steeds mee bezig te blijven. Een collega drukte het mooi uit: "Ik moet altijd rennen, want ik heb geen tijd om m'n fietsband te plakken." Soms moet je toch even tijd nemen voor die fietsband.'

'POSITIEVE STRESS, BESTAAT DAT?'

Huib Kwint (43) werkt op de afdeling Research in Arnhem. De ontwikkeling van nieuwe producten is een zaak van langere adem, maar acute druk is er soms ook.

'Wij testen onze nieuwe producten tijdens fabrieksproeven. Daarbij wil je de machines zo kort mogelijk uit de reguliere productie halen. Dus is het alle hens aan dek om zo snel mogelijk de goede instellingen te krijgen en tegelijkertijd zo weinig mogelijk productiederving. Van tekentafel tot fabriek is een behoorlijk lang proces. Gaandeweg kom je altijd onverwachte dingen tegen, die je zo snel mogelijk wilt oplossen. Daarnaast worden wij ook weleens ingeschakeld als er een acuut en complex probleem is bij een klant. Als een fabriek stilligt, moet dat natuurlijk snel worden opgelost. Op onze afdeling komt de drukte in pieken. Juist daarom is het goed te doen: deze week een tandje harder, in de wetenschap dat het volgende week weer wat rustiger is. Ik hou wel van die acute drukte. Productieproeven lopen soms het klokje rond door en dat is dan altijd een uitdaging. De complexiteit in combinatie met het onverwachte geeft me energie, geen stress. Of misschien positieve stress... bestaat dat?'

'JE KUNT NIET HARDER DAN GEWOON JE WERK DOEN'

Suzanne Dokter-Stoker (41) moet er als Allround Operator Productie Support in Emmen voor zorgen dat de productieafdeling door kan gaan. De drukte komt in pieken.

'Hoe druk het bij ons op de Productie Support is, hangt af van wat de productieafdeling nodig heeft. Onze stelregel is: wij verkopen nooit 'nee'. Wij zorgen dat de productie door kan gaan. Dat levert weleens flinke pieken op in de drukte. In overleg met diverse collega's bepalen we op zo'n moment wat voorrang moet krijgen. Ik kan me wel heel druk maken om een bepaalde klus, maar als daar de pijn niet zit voor de productie, kan ik beter iets anders doen. Ik trek me de drukte niet persoonlijk aan – misschien ook een kwestie van karakter. Je kunt niet harder dan gewoon je werk doen. Juist door samen overzicht te krijgen over de drukte en te overleggen over wat voorrang heeft, doen we ons werk optimaal. We hebben op onze afdeling regelmatig werkgroepen die zich buigen over verbeteringen. Daardoor hebben we ons werk de afgelopen jaren al flink verbeterd. Natuurlijk, er komt weleens iets tussendoor dat om voorrang vraagt terwijl je in zo'n verbetertraject zit, maar de vergaderingen van de werkgroep staan gewoon in de agenda. Daarmee zorgen we ervoor dat goede plannen niet verwateren door de dagelijkse drukte.' ●

